

6.0

Dato: 06.09.2025

Til: Hovedbestyrelsen – møde d. 12.09.2025

Kontaktperson: Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk, Mads Brenøe madsb@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Orientering om status på arbejdet i de lokale treparter og opdateret projektbeskrivelse for “Grøn trepart til virkelighed”

Sagens kerne (maks. 10 linjer)

Sekretariatet er blevet bedt om at give en status på arbejdet i de lokale treparter. Arbejdet skrider planmæssigt frem med en række forskellige udfordringer, som man kan læse nærmere om i bilaget.

HB orienteres derudover om den justerede projektbeskrivelse for projekt *Grøn trepart til virkelighed*.

Indstilling

- Det indstilles, at HB tager orienteringen til efterretning og drøfter status på arbejdet.

Baggrund

Arbejdet med omlægningsplanerne er i en afgørende fase. I løbet af efteråret forventes der indgået aftale i de lokale treparter om 23 omlægningsplaner. Planerne skal herefter verificeres af staten, inden de skal principvedtages af de enkelte kommunalbestyrelser inden årets udgang.

Orientering om status på arbejdet i de lokale treparter

Orienteringen tager udgangspunkt i status opgjort per 22. august. Der arbejdes imidlertid intenst i de lokale treparter. På HB-mødet følger derfor i relevant omfang en yderligere mundtlig opdatering for perioden mellem udarbejdelsen af mødebilag og HB-mødets afholdelse.

Generelt er det oplevelsen, at der blandt alle parter er stort fokus på at imødekomme krav om planlægning for kvælstof- og lavbundsindsatser, mens de nationale mål for mere beskyttet natur og større sammenhængende naturområder er vanskeligere at få planlagt for i omlægningsplanerne.

DN's trepartsrepræsentanter har leveret mange input til trepartsarbejdet, særligt med fokus på natur. Det er forslag som mange steder er et resultat af et omfattende arbejde i DN's lokale afdelinger, i baggrundsgrupper og i samarbejdet med de øvrige grønne organisationer i de lokale grønne dialogfora.

DN oplever generelt at blive taget seriøst i dialogen i de lokale treparter. De fleste steder fungerer samarbejdet mellem parterne godt, selvom der enkelte steder har været udfordringer.

Flere steder har kommunerne været tilbageholdende med at indtegne projekter i MARS, hvorfor DN's repræsentanter har vanskeligt ved at følge arbejdets fremdrift, og først sent i processen får viden om, hvorledes foreningens forslag er imødekommet. Det risikerer at få betydning for overholdelse af tidsplanerne, da det kan forsinke parternes behandling af forslag til omlægningsplaner.

Smålandsfarvandet er første trepart med en færdig plan, der markant overopfylder kvælstofmålet og planlægger 7.200 ha ny natur. Planen leverer ikke på større sammenhængende naturområder eller udpeger større arealer til urørt skov. Til gengæld er det aftalt mellem parterne, at dette arbejde vil blive gennemført i 2026.

Østersøen er anden trepart med en færdig plan. Her er kvælstofindsatsbehovet også overimplementeret, og der er planlagt for ca. 1700 ha natur. Det er ikke angivet, hvor stor en del af de planlagte naturprojekter, der overlapper med eksisterende beskyttet natur. Ligesom Smålandsfarvandet leverer planen ikke på større sammenhængende naturområder eller udpeger større arealer til urørt skov. Til gengæld er det aftalt mellem parterne, at dette arbejde vil blive gennemført i 2026.

Omlægningsplanen for Bornholm omfatter alene et stort signaturprojekt på ca. 12.000 hektar. Der er tale om ét stort sammenhængende område på tværs af øen, som for en stor dels vedkommende er sammenfaldende med "Bornholms Grønne Bølge", og dermed også det signaturprojekt, DN har beskrevet. Der findes kun 32 hektar lavbund på øen, som hovedsageligt er beliggende i den statslige skov Almindingen, og der er derfor ikke udpeget arealer til lavbundsprojekter. Og eftersom der ikke er et kvælstofindsatsbehov før en interkalibrering foreligger, er der heller ikke tegnet indsatser ind for kvælstof. Vores lokale repræsentanter er godt tilfredse med arbejdet og resultatet, og man er i gang med at hyre konsulenter til at lave en præsentation og visualisering af projekter. Man er også enige om, at man vil søge Novo-fonden om midler til en forundersøgelse, og vi har lovet at sparre med dem om ansøgningen, når den tid kommer.

Østersøen, Smålandsfarvandet og Bornholm lokal trepart betjenes af et fællessekretariat i Næstved.

Samarbejdet med de øvrige grønne organisationer fungerer godt, både i de lokale grønne dialogfora og på nationalt plan.

Bilag 6.1 beskriver status for arbejdet nærmere.

Orientering om justeret projektbeskrivelse

HB orienteres derudover om den justerede projektbeskrivelse for projekt *Grøn trepart til virkelighed*.

På HB-mødet 1. februar 2025 drøftede HB projektbeskrivelsens succeskriterier og indsatser. Der var generel opbakning til projektbeskrivelsens indhold.

Projektbeskrivelsen er nu blevet justeret for at indarbejde de øvrige indsatser som følger af den projektansøgning til arbejdet med lokal grøn trepart som Novo Nordisk Fonden imødekom i maj 2025. Og derudover de indsatser som følger af en mindre projektansøgning som Veluxfonden har imødekommet i sommeren 2025, som omhandler forskning i lokal forankring og samarbejdet mellem de grønne organisationer.

Indholdet af den hidtidige projektbeskrivelse er stort set opretholdt. Men derudover er projektbeskrivelsen suppleret med en række forstærkede indsatser i forbindelse med samarbejdet med de øvrige grønne organisationer og den folkelige forankring af arbejdet med lokal trepart i overensstemmelse med projektansøgningen til Novo nordisk fonden og Veluxfonden.

Den justerede projektbeskrivelse fremgår af bilag 6.2.

Sammenhæng til DN's strategi og/eller aktivitetsplan og/eller politikker

Sagen understøtter DN's strategi for arbejdet med den grønne trepart samt indsatserne i den godkendte projektbeskrivelse.